

O B S A H

KNIHA PRVNÍ

I. Simplex vypravuje o svém selském rodu;	
za jaké mravy vděčí tomuto původu	9
II. Simplex je povolán v úřad pastýřský:	
právem v něm opěvuje stav rytířský	13
III. Simplex si statečně zpívá a na dudy hraje;	
je zajat vojáky, nic z toho nechápaje	14
IV. Simpliciovo sídlo je nelítostně vypleněno,	
aniž v tom někým vojákům bylo zabráněno	17
V. Simplex odtud hbitě peláší,	
každý stín ho znova vyplaší	19
VI. Simplex je vyrušen nábožnými slovy,	
spatří poustevníka a upadá v mdloby	21
VII. Simplex se dosyta nají i napije,	
třebaže poustevník sám chudý je	22
VIII. Simplex svou hluoust ukazuje	
tím, jak odpovídá a jak se dotazuje	25
IX. Simplex se pomalu v křestana mění,	
do té doby nic než bestia není	27
X. Simplex se zázračně učí číst a psát;	
chce u poustevníka stále zůstávat	29
XI. Simplex popisuje, jak si mohl bez spěchu	
všechno pořídití k svému prospěchu	30
XII. Simplex vidí, jak lze blaženě zemřítí	
a také pohřeb zcela prostý míti	32
XIII. Simplex ze své samoty chce odejítí,	
brzy však začne opačný názor míti	35
XIV. Simplex hrůzou a zděšením sotva dýše,	
o smrti sedláků a jejich mukách píše	36

XV. Simplex je vojáky vyloupen	39
a má o válce hrozný sen	
XVI. Simplex sní dále o životě vojáků,	
který nikdy není rájem chudáků	41
XVII. Simplex se dovídá, že na vojně	
je i pro lancknechta pocty hojně	43
XVIII. Simplex lístek svého pěstouna nachází	
a hned ze své chaty do světa odchází	46
XIX. Simplex vypisuje, jak ho zajali	
a jak se mu všichni podivovali	48
XX. Simplex je veden do vězení,	
v úzkostech však dojde ulehčení	50
XXI. Simplex unikne štastně vězení,	
vidí v tom s radostí boží řízení	52
XXII. Simplex slyší, kdo ten poustevník býval,	
jenž ho čistí a psátí učíval	54
XXIII. Simplex se guvernérovým pážetem stává,	
o poustevníkově neštěstí zprávu dává	57
XXIV. Simplex prohlíží a kárá lidi,	
mnohé modlářství v té době vidí	59
XXV. Simplex se nemůže se světem smířiti	
a svět zase jeho nechce pochopiti	62
XXVI. Simplex může nejednou slýchati,	
jak se jen vojáci dovedou vítati	65
XXVII. Simplex tak libě zabzdí v kanceláři,	
že sám nemile se k tomu tváří	67
XXVIII. Simplex se naučí zázračně chápáti,	
ale pocítí při tom veliký zápach	68
XXIX. Simplex telecí oko ukradne	
a přece to s ním dobré dopadne	70
XXX. Simplex po prvé opilce vidí,	
a sám se za své bližní stydí	71
XXXI. Simplex zkouší své nové umění,	
dostane se mu však špatné odměny	73
XXXII. Simplex vidí hosty tak statečně píti,	
že i pan farář je nucen odejítí	74

XXVI. Simplex vyvede lodníky z jeskyně, ani z těch bláznů žádný nezhyne	459
XXVII. Simplex lodníkům sbohem dá, sám však na ostrově zůstává	461
Závěr	467
Vysvětlivky a poznámky	469

SEZNAM PŘÍLOH Kresby Jacques Callota (1592–1635)

Výroční trh v Gondreville	za str. 64
Obléhání Bredy	za str. 128
Drancování vesnice (nahoře a uprostřed) a Boj se sedláky .	za str. 176
Válečný soud	za str. 224
Obléhání Bredy	za str. 288
Jezdecká bitva (skizza)	za str. 336
Pont neuf v Paříži	za str. 384
Výroční trh v Imprunetě	za str. 449

XXXIII. Simplex vidí, jak jeho pán na lišku vystřelí a také jemu několik broků nadělí	76
XXXIV. Simplex se při tanci hrůzou otřese a to mu novou pohromu vynese	78

K N I H A D R U H Á

I. Simplex tiše v husím chlévku sedí, na lásku housera s husou hledí	81
II. Simplex ukazuje na prospěšnost koupele, kdy je velmi vhodná bez úhony na těle	82
III. Simplex se najednou bláznem stává, pán jeho příteli nasázet dává	84
IV. Simplicissimus přidáno k Simplicius, když přijel královský pan komisarius	87
V. Simplex popisuje, jak poznal peklo a kolik vzácného vína tam teklo	89
VI. Simplexovi se peklo v nebe mění a libý nápoj v tele ho pak změní	92
VII. Ze Simplicia je teď znamenitě tele; dostává se mu pochvaly i od pana velitele	94
VIII. Simplex toho o paměti slyší do sytosti; a rovněž tak potom i o zapomětlivosti	97
IX. Simplex chválu ženské krásy pěje, sám sebe tím pobaviti chtěje	99
X. Simplex mnohé o hrdinech praví, a podobně také umělce slaví	101
XI. Simplex líčí krušný život každého pána, jemuž je do rukou veliká moc dána	104
XII. Simplex znamenitě a slavně dokazuje, že Bůh i zvířata rozumem obdařuje	108
XIII. Simplex ještě dále vypravuje; farář ho před pánem obhajuje	110
XIV. Simplex po dlouhém životě, plném blaha, Kroboty je zajat, třebaže se zdráhá	113

XV. Simplex u Krobótů tolík zlého zkusi,	
že se mu to zprotiví a zhnuší	114
XVI. Simplex učiní znamenitý lov,	
milejší je mu jídlo než zlatý kov	116
XVII. Simplicia mezi čarodějně babice	
odnese nenadále pekelná lavice	118
XVIII. Simplex žádá, aby si nikdo nemyslil,	
že si to o tom rejí jen tak vymyslil	121
XIX. Simplex se znova blázinem stává,	
vesele žije, na loutnu hrává	123
XX. Simplex je s hofmistrem na procházce,	
zří, v jaké jsou hrácké duše sázce	125
XXI. Simplex známost s mladým Herzbruderem naváže,	
a ten jeho nejlepším přítelem se ukáže	130
XXII. Simplex uvidí vinou čaroděje	
přítele ve neštěstí, ani se nenaděje	132
XXIII. Simplex příteli ochotně pomáhá;	
Herzbruder ihned odjeti neváhá	134
XXIV. Simplex o proroctví povídá,	
jímž Herzbruder svou smrt předvídá	136
XXV. Simplex se v počestnou dívku změní,	
ale svým panenstvím nikdy si jist není	139
XXVI. Simplex je zajat, jako zvěd zpovídán	
a bude snad i na mučení dán	143
XXVII. Simplex v bitvě u Wittstocku vidí,	
jakou odplatu si profous sklidí	145
XXVIII. Simplex o zajetí přítele a o tom,	
jak ho žraly vši a co s ním bylo potom	148
XXIX. Simplex vypravuje, jak se to událo,	
že poznal ráj, a co se potom stalo	150
XXX. Simplex jako voják statečně slouží	
a nepřítele zle a krutě souží	154
XXXI. Simplex vypravuje, jak se mu podaří	
ukrásti všechn špek hodnému faráři	157

K N I H A TŘE TÍ

I. Simplex v své mladické prchlivosti zapomíná nezbytné rozvážnosti	165
II. Jak ztrestal Simplex odvážlivce, jenž se vydával za myslivce	167
III. Simplexovi sám Jupiter prozradil, na čem se sbor bohů v nebi uradil	171
IV. Simplex slyší o německém hrdinovi, který přemůže svět a řád dá mu nový	173
V. Simplex dále o tom reku vykládá, jak také všechna náboženství spořádá.	177
VI. Simplex slyší, co si blechy vymyslily, aby Jupitera hodně potrápily	179
VII. Myslivec Simplex s bohatým lovem se vrátí do Soestu i se svým Jovem	181
VIII. Simplex myslil beze všeho žertu, že propadl za své hříchy čertu	183
IX. Simplex vypravuje o veselé pitce, která se však skončila v nerovné bitce	186
X. Simplex pomocí své bystré hlavy šťastně dostane se ze šatlavy	189
XI. Simplex píše, jak o hodnost usiloval, ale ženských tehdy ještě nemiloval	192
XII. Simplex se raduje, že poklad našel a nazpět do Soestu s ním šťastně zašel	195
XIII. Simplexovi poklad spáti nedá, neboť si s ním neví rady, běda!	199
XIV. Simplex si peníze uloží v Kolíně, je zajat, přesto však pohoštěn při víně	203
XV. Simplex dosahuje splnění svých tužeb, nechce však vstoupiti do švédských služeb	206
XVI. Simplex nerozpakuje se štědrým býti, neb chce pověst velikého pána míti	209
XVII. Simplex o svém životě mnohé povídá, od soestské věštkyně se leccos dovídá	211

XVIII. Simplex si začíná předcházeti ženy, jež jeho záletům jsou velmi nakloněny	214
XIX. Simplexovo jádro je již tak nakaženo, že mu nemůže být ničím pomoženo	216
XX. Simplex působí faráři mnohé starosti, sám sobě však stále jen radosti	218
XXI. Jak byl Simplex blízko milostného zřídla, při němž mu však byla přistřížena křídla	221
XXII. Simplex se slavně oženil, s tchánem se smířit nelenil	226
XXIII. Simplex si jede pro poklad do Kolína; nenajde ho; není to však jeho vina	229
XXIV. Simplex má v Kolíně vskutku štěstí, chytá zajíce i na náměstí	232

K N I H A Č T V R T Á

I. Simplex je chytrácky poslán do Francie, ale hned z počátku tam nějak divně žije	237
II. Simplex teď mnohem lepšího pána objeví, jenž mu svou důvěru brzy projeví	239
III. Simplex také jako herec vystupuje, a nejedna panna se do něho zamiluje.	241
IV. Simplex je teď za krasavce uznáván a do Venušiny hory voláván	244
V. Simplex je Venusí skvěle pohoštěn a po osmi dnech zase propuštěn	247
VI. Simplex se z Francie potají vytrácí, dostává spalničky a v bídě se potáčí	251
VII. Simplex má starostí nad hlavu a učí se shánět si potravu	253
VIII. Simplex se stává potulným mastičkářem a přitom ovšem podvodníkem a lhářem	255
IX. Simplex, ač doktor, neléčí; ba co více, z nouze je nucen líčit i na zajíce	258

X. Simplex je vyklopen z člunu do vody, ale pak zachráněn i z této nehody	260
XI. Simplex žije v naprosté bezbožnosti, nezná žádné rady, nezná ctnosti	264
XII. Simplex je poznán svým starým přítelem, z býdy a nouze vysvoboditelem	267
XIII. Simplex popisuje, jak se patří, potulný řád marodových bratří	269
XIV. Simplex vykládá, jak statečně se bil a jak nad svým protivníkem zvítězil	272
XV. Simplex se dovídá, kdo to byl, jehož před chvílí porazil	274
XVI. Simplex je hostem Olivierova domu, dostane tam najísti a šaty k tomu	276
XVII. Simplex je o to zdrženlivější, oč je Olivier nenasytnejší	279
XVIII. Simplex přeše, jaké zdárné pachole býval mladý Olivier ve škole	281
XIX. Simplex zví z druhova vypravování o jeho darebném studování	283
XX. Simplex se dovídá, jak jeho druhu, šel rušný vojenský život k duhu	284
XXI. Simplex se dovídá, kdo byl ten myslivec, jehož popadl tak chytře za límeč	287
XXII. Olivieri je za jeho krutost dána, nejedna psí a kočičí rána	289
XXIII. Simplex se druhovy krutosti tak ulekl, že přemítá, jak by od něho utekl	292
XXIV. Simplex druhovu smrt popisuje, a jak ji pomstil, vyličuje	294
XXV. Simplex se znameníčkem obohatil, zatím co Herzbruder všechno ztratil	296
XXVI. Simplex se s lástí dovídá, co mu Herzbruder povídá	299

KNIHA PÁTÁ

I. Simplex obléká poutnickou halenu a jde s Herzbruderem do Einsiedlenu	303
II. Simplex, přísně obviněn satanem, slibuje státi se pobožným křesťanem	306
III. Simplex stručně vypravuje, jak v Badenu přezimuje	308
IV. Simplex a Herzbruder se zase k vojsku dali, k hrdinským činům se bohužel nedostali	311
V. Simplex se vydává do dálky na cestu, hodláje navštítit svou milou nevěstu	313
VI. Simplex o tom, jak byl zloděj dopaden a jak černokněžník sám byl okraden	317
VII. Simplexův nejmilejší přítel umírá, zatím co on sám se ženskými obírá	319
VIII. Simplex se po druhé žení, doví se, že sedlák není	322
IX. Simplex je znova postižen dětským soužením, ale smrt jeho ženy je mu vykoupením	326
X. Simplex líčí s nedůvěrou, o divném jezeře pověst sterou	328
XI. Simplex vyslechně chválu stavu lékařského a jeho spojence cechu apatykářského	330
XII. Simplex se spouští do středu země, pozná při tom Sylfů divné plém	333
XIII. Simplex zví podivné věci steré, cestuje jezerem in centrum terrae	335
XIV. Simplex se zvědavě vyptává stále dále, veden jsa knížetem před jezerního krále	339
XV. Simplex okolí krále popisuje, nač se ho vyptával, vypravuje	342
XVI. Simplex vidí podivné přírodní zjevy; čemu se dříve má diviti, neví	346
XVII. Simplex dostihuje země v zdraví, mnohé vzdušné zámky přitom staví	349

XVIII. Simplex své vzácné zřídlo nešťastně ztratil, ale je rád, že aspoň sám se domů vrátil	352
XIX. Simplex mravy novokřtenců popisuje, jejich zbožnosti se pilně obdivuje	355
XX. Simplex až do Moskvy jede, nedobře se mu tam vede	358
XXI. Simplex vypravuje, kolik zažil strachu a jak se odhodlal k výrobě prachu	361
XXII. Simplex píše, kudy všudy prošel, než zase nazpět do Německa došel	366
XXIII. Simplex uvažuje o své zkázenosti, chce však dosáhnouti včerné blaženosti	368
XXIV. Simplex ve světě radosti nenachází, a proto zas v samotu poodchází	370

KNIHA ŠESTÁ

I. Simplex svůj samotářský život zobrazuje, na jeho nesčetné výhody ukazuje	375
II. Simplex popisuje Luciferovo počínání, když mu bylo oznámeno mírové ujednání	378
III. Simplex, pln úleků a zděšeného vzruchu, zří schůzku pekelných oblud a duchů	381
IV. Simplex slyší Mamon a Marnotratnost, oba v nemilý spor přivedla hrozná zloba	383
V. Simplex se celkem ve zdraví mořskou úžinou proplaví	388
VI. Simplex o Julově cestě vypráví i jaké byly Avarovy zábavy	392
VII. Simplex Avarovo zlodějství vidí, Julus však má dluhů, až se za ně stydí	397
VIII. Simplex vidí, jak Julovi hlavu stali a Aavarovi oprátku na krk dali	400
IX. Simplex se setká s podivnou bytostí, od níž zví mnoho zajímavostí.	403

X. Simplex, dav se k cechu žebráckému, propadne životu tuláckému	406
XI. Simplex vyzkoušel své nové umění, papír mu odkryl mnohé k ponaučení	408
XII. Papír ve svém vyprávění pokračuje, Simplex však svůj ortel vyslovuje	413
XIII. Simplex vypravuje, čemu naučil tohoto pána, u něhož mu taková láska byla najevo dána	416
XIV. Simplex lže, až se mu od huby práší, na šestí však nikoho tím nepostraší	421
XV. Simplex vypravuje podrobně a klidně, jak s ním duchové mluvili velmi vlídně	424
XVI. Simplex odmítá všechny dary a dále putuje, jen podšitý kabát vzít si se nerozpakuje	430
XVII. Simplex se plaví po Středozemním moři, ale je zajat k velkému svému hoří	433
XVIII. Jako divého muže Simplexe světem vodí, je ale zachráněn, na zdraví neutrší škody	436
XIX. Simplex pak ztroskotá na lodi, moře ho na ostrov vyhodí	438
XX. Simplex a jeho druh se octnou v pokušení, ale jsou zbaveni tohoto utrpení	442
XXI. Simplex píše, jak tomu tesař odpustil těžké provinění, jež naň Bůh dopustil	445
XXII. Simplex vypravuje, jak se tesař spustil, a jak ho potom smutně opustil	447
XXIII. Simplex ukončuje tento výklad o svém žití, umíliv si až do smrti zbožným mnichem být	449

ZPRÁVA

holandského lodního kapitána Jana Cornelissena z Haarlemu jeho dobrému příteli Germanovi Schleiffheimovi ze Sulsfortu o Simplicíssimovi.	
XXIV. Jan Cornelissen, holandský lodní kapitán, přijde na ostrov, na němž je jediný Simplex pán	453
XXV. Simplex se utekl do své jeskynní pevnosti, zatím co lodníci třeštili v jakési vzteklosti	455